

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC TRỰC TUYẾN TẠI TRƯỜNG PHỔ THÔNG CHẤT LƯỢNG CAO PHƯỢNG HOÀNG

■ ThS. NGUYỄN Trần Văn Phương, ThS. Trần Thị Thu Thủy
Trường Phổ thông chất lượng cao Phượng Hoàng

Trong bối cảnh dịch bệnh diễn biến phức tạp, rất nhiều lĩnh vực hoạt động được chuyển từ trực tiếp sang trực tuyến. Trong đó, giáo dục là một trong những lĩnh vực chuyển đổi sớm và mang đến hiệu quả nhất định. Chưa bao giờ, khái niệm “Học trực tuyến” gần gũi như thời điểm này. Theo nhiều chuyên gia giáo dục, học online đối với giáo dục Việt Nam không chỉ là giải pháp tình thế mà được đánh giá là một xu hướng tất yếu, lâu dài. Hiện nay, Bộ Giáo dục và Đào tạo cũng đã ban hành các công văn, hướng dẫn về phương án tổ chức học trực tuyến cũng như một số điều chỉnh về nội dung dạy và học để phù hợp với hình thức trực tuyến. Và chắc hẳn rằng, ngay cả khi hoạt động dạy học trực tiếp trở lại, thì học online cũng sẽ trở thành một xu hướng để đẩy nhanh quá trình chuyển đổi số trong dạy và học.

Ngay từ thời điểm bùng phát dịch lần đầu tiên (năm học 2019-2020), trường Phổ thông CLC Phượng Hoàng đã lập tức sử dụng hình thức học online thay cho học trực tiếp, với phương châm: “Học sinh tạm dừng đến trường nhưng không dừng việc học”. Qua 4 đợt bùng phát dịch và 3 năm học đưa hình thức học online vào áp dụng, trường đã đạt được một số kết quả nhất định:

Kết thúc năm học 2020-2021, Trường Phổ thông CLC Phượng Hoàng được công nhận là đơn vị tiên tiến cấp tỉnh, được Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo Nghệ An tặng giấy khen. Trường có 15 em đạt thành tích cao trong các cuộc thi do Sở Giáo dục và Đào tạo và Phòng Giáo dục và Đào tạo tổ chức. Trong đó có 2 em đạt giải Nhất (Erobich) được Chủ tịch UBND tỉnh tặng bằng khen. Tỷ lệ lên lớp đạt 100%; Tốt nghiệp Trung học cơ sở và hoàn thành chương trình tiểu học 100%; Học sinh lớp 5 (K1 Tiểu học) có 07 em đậu vào

Trường Đặng Thai Mai chiếm tỉ lệ 25%; Học sinh lớp 9 (K2 Phượng Hoàng) có 33/49 em đậu Nguyễn vọng 1 vào lớp 10 THPT công lập, chiếm tỉ lệ 67,30%; có 6 em đậu vào trường THPT chuyên Phan Bội Châu và THPT chuyên Đại học Vinh. Kết thúc năm học, mỗi một em học sinh đã trưởng thành hơn; phẩm chất, năng lực của mỗi em đều được củng cố và phát triển, các em ngoan hơn, chăm chỉ hơn; khả năng làm việc nhóm, kỹ năng vận dụng kiến thức vào cuộc sống tốt hơn.

Để đạt được kết quả trên, nhà trường, phụ huynh và các em học sinh cũng đã trải qua rất nhiều khó khăn, thử thách, đặc biệt là giai đoạn đầu tiên. Việc ngay lập tức thích ứng với việc thay đổi từ môi

trường tương tác trực tiếp sang môi trường trực tuyến mang lại nhiều lúng túng cho các em học sinh, đặc biệt là các em học sinh lớp 1, 2. Từ việc thực hiện tải ứng dụng, tham gia vào lớp học, các thao tác trong giờ học hay việc nộp bài tập về nhà cho giáo viên đều khiến không chỉ học sinh mà chính các bậc phụ huynh cũng có phần lúng túng. Bên cạnh đó, quan điểm dạy học online không chất lượng, chỉ mang tính hình thức vẫn phổ biến trong suy nghĩ của nhiều phụ huynh, đặc biệt là vào thời điểm đầu dịch bệnh. Bên cạnh đó, các giáo viên cũng gặp phải khó khăn khi chuyển từ việc giảng dạy, quản lý các em học sinh trong cùng một không gian sang nhiều không gian khác nhau, giáo viên cần thay đổi cả phương pháp giảng dạy, tương tác và quản lý lớp học để phù hợp với hình thức trực tuyến, đồng thời hỗ trợ, giúp đỡ phụ huynh và học sinh làm quen với phương thức này, cùng một lúc, có rất nhiều thách thức được đặt ra.

Tuy nhiên, với sự chỉ đạo kịp thời của Ban lãnh đạo trường Phổ thông CLC Phụng Hoàng, cùng đội ngũ giáo viên trẻ đầy nhiệt huyết, thường xuyên trau dồi học hỏi các phương pháp, công nghệ mới và sự đồng lòng của phụ huynh, học sinh, các khó khăn đều cơ bản được giải quyết. Việc tổ chức các tiết học online giờ đây đã rất bài bản, hiệu quả, mang lại nhiều hứng thú cho học sinh. Với quan điểm tuy mỗi học sinh ở một không gian khác nhau nhưng tất cả các em sẽ đều được tương tác, hỗ trợ giống như một lớp học trực tiếp và phương châm “không để học sinh nào bị bỏ lại phía sau”, nhà trường đã đưa ra một số phương pháp nhằm tăng cường hiệu quả trong việc dạy học và quản lý lớp học online như sau:

1. Thiết lập các quy tắc trong lớp học online

Xây dựng quy tắc trong lớp học trực tuyến là điều vô cùng cần thiết, giúp cho việc quản lý lớp học hiệu quả hơn. Trong lớp học online, giáo viên có thể thiết lập các quy tắc, chẳng hạn như: bật camera trong giờ học, tắt mic để giảm tiếng ồn, hoàn thành bài tập trước thời hạn, vào lớp đúng giờ... Và yêu cầu học sinh nắm được các quy định cụ thể và lường trước những hậu quả có thể xảy ra nếu vi phạm. Tuy nhiên, các quy tắc có thể được điều chỉnh, thay đổi phù hợp với đặc điểm từng lớp học và từng giai đoạn học tập.

2. Xây dựng sự tương tác tích cực trong lớp học online

Nhà trường rất chú trọng việc tạo ra sự tương tác tích cực giữa giáo viên và học sinh/giữa các học sinh và xem rằng đó là chìa khóa cho việc dạy học online hiệu quả. Đối với học sinh, các em rất dễ cảm thấy bị cô lập, bỏ quên trong quá trình học trực tuyến, vì vậy, giáo viên cố gắng tạo cơ hội để các học sinh phát biểu, trình bày quan điểm cá nhân cũng như cộng tác nhóm nhiều hơn, và đảm bảo rằng tất cả các học sinh đều tham gia tương tác. Ngoài ra, giáo viên chủ nhiệm cũng liên hệ, thông báo tình hình học tập, làm bài tập, nề nếp ý thức của các con hàng tuần (với tất cả các đối tượng) để phụ huynh nắm bắt và phối hợp hiệu quả.

3. Khuyến khích học sinh tham gia vào các hoạt động của lớp học

Vấn đề đáng quan ngại nhất trong việc dạy học trực tuyến là sự thụ động của học sinh, nếu điều đó xảy ra thì hiệu quả của việc học online sẽ bị giảm đi đáng kể. Do đó, nhà trường chú trọng thiết lập các trải nghiệm học tập hấp dẫn cho học sinh (các dự án, bài tập, nhiệm vụ mang tính khơi gợi sự sáng tạo,

Thiết lập các quy tắc trong lớp học online

Hoạt động: Tao thiệp online tặng mẹ trong ngày Quốc tế Phụ nữ 8/3

phát huy năng lực cá nhân) và khuyến khích sự tham gia của học sinh thông qua hệ thống điểm cộng, khen thưởng. Các dự án trải nghiệm online mà trường đã thực hiện:

- Quay clip “Vũ điệu rửa tay”.
- Chụp ảnh tuyên truyền chủ đề: “Ở nhà vẫn vui”.
- Tạo thiệp online tặng mẹ trong ngày Quốc tế Phụ nữ 8/3.
- Dự án học tập: Làm giá tại nhà” và “Quảng bá về danh lam thắng cảnh hoặc một đặc sản ở thành phố Vinh”.
- Quay tiktok: Tự hào học sinh Phương Hoàng.

4. Sử dụng các ứng dụng công nghệ phù hợp để tương tác

Việc lựa chọn phần mềm phù hợp để ứng dụng cho dạy và học trực tuyến đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc cải thiện chất lượng lớp học. Vì thế, ngoài việc dạy học theo hình thức vấn đáp thông thường, nhà trường đã sử dụng kèm một số ứng dụng để tăng hiệu quả tương tác như: chia nhóm thảo luận (breakout zoom), làm bài kiểm tra online trực tiếp (azota, shub, quizzzi, class point...), giao bài tập về nhà (azota), điểm danh, nắm bắt nề nếp lớp học thông qua đội ngũ cờ đỏ (google sheet), làm poster, sơ đồ tư duy (canva)...

5. Ghi nhận thành tích của học sinh

Trong quá trình tổ chức dạy học, nhà trường luôn chú trọng việc theo dõi sự tiến bộ và ghi nhận thành tích của học sinh. Trong tình huống học online, các lớp vẫn tổ chức đánh giá, nhận xét kết quả học online từng ngày, từng tuần và có phần thưởng, ghi nhận cụ

thể cho những học sinh đã có sự tiến bộ
nổi bật.

6. Thiết lập các thói quen

Ngay từ những buổi đầu tiên, các lớp học online đã đưa ra các quy định về học tập và áp dụng kịp thời để học sinh lập tức bắt kịp nhịp độ của lớp học. Điều đó giúp học sinh có được các nề nếp, ý thức trong suốt quá trình học, góp phần tăng cường hiệu quả của hình thức học online.

Trong quá trình chuyển đổi số, nhà trường là một trong những đơn vị đầu tiên áp dụng Hồ sơ điện tử để quản lý các hoạt động chuyên môn. Kế hoạch nhà trường, phân phối chương trình, kế hoạch môn học, kế hoạch bài dạy... của giáo viên, cán bộ quản lý đều phải tải lên phần mềm quản lý hồ sơ điện tử của nhà trường (Giáo viên không phải dùng hồ sơ giấy...). Với các phương pháp đã và đang áp dụng, trường Phổ thông CLC Phượng Hoàng khẳng định về chất lượng của các tiết học online và đảm bảo các yêu cầu mà Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành. Hơn thế nữa, thông qua các hoạt động trực tuyến mà nhà trường tổ chức, các học sinh Phượng Hoàng còn được trau dồi thêm các kỹ năng mềm, một hành trang rất quan trọng của các em trong bước đường tương lai./.